

ไทย

ในการรับประทานปลาได้อย่างปลอดภัย

สิ่งที่คุณควรจะทำ

ในเรื่องการตรวจสอบ
กัมมันตรังสี

ค.ศ. 2024

กรมประมง

บทนำ

13 ปีผ่านไปแล้วนับตั้งแต่เกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ฟูกูชิมะ ไดอิจิของบริษัทไฟฟ้าโตเกียว

กรมประมงได้ดำเนินการตรวจสอบความเข้มข้นของสารกัมมันตภาพรังสีของผลิตภัณฑ์ทางทะเลอย่างต่อเนื่องหลังเกิดอุบัติเหตุและได้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อรับประกันความปลอดภัยของผลิตภัณฑ์ทางทะเล มาอย่างต่อเนื่อง

ซึ่งในแผ่นพับนี้ได้อธิบายถึงเรื่องความเข้มข้นของกัมมันตภาพรังสีซีเซียมในผลิตภัณฑ์ทางทะเลที่ลดลงอย่างมากเรื่องการวิเคราะห์ปริมาณอย่างละเอียดของปริมาณที่เริ่มต้นตั้งแต่ปี 2022 และเรื่องการวิเคราะห์ปริมาณอย่างรวดเร็วของปริมาณที่เริ่มต้นตั้งแต่ปี 2023

สารบัญ

บทนำ	1
สารบัญ	2
ขั้นตอนการตรวจสอบสารกัมมันตรังสีในผลิตภัณฑ์อาหาร	
คำถามมาตรฐานคืออะไร.....	3
ขั้นตอนการตรวจสอบ.....	4
วิธีการตรวจสอบ.....	5
สิ่งที่ได้จากการตรวจ	
ตรวจระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีซีเนียมในผลิตภัณฑ์ทางทะเล	
สภาพการณ์การวิเคราะห์กัมมันตรังสีซีซีเนียมในผลิตภัณฑ์ทางทะเล.....	7
การเปลี่ยนแปลงระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีซีเนียมในปลาทะเล...	8
ระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีซีเนียมในปลาน้ำจืด	
สภาพการณ์การวิเคราะห์กัมมันตรังสีซีซีเนียมในปลาน้ำจืด	9
การเปลี่ยนแปลงระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีซีเนียม ในปลาน้ำจืดชนิดหลักๆ	10
การตรวจสอบทริเทียมและน้ำที่ผ่านการบำบัดด้วย ALPS	
น้ำที่ผ่านการบำบัดด้วย ALPS คืออะไร.....	11
ทริเทียมคืออะไร	11
ผลการวิเคราะห์ทริเทียม	
สภาพการณ์การวิเคราะห์ทริเทียมอย่างละเอียด	12
สภาพการณ์การวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็ว.....	12
ข้อมูลอ้างอิง 1: วิธีการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างละเอียด.....	13
ข้อมูลอ้างอิง 2: วิธีการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็ว.....	15
คอลัมน์	17

ขั้นตอนการตรวจสอบสารกัมมันตรังสีในผลิตภัณฑ์อาหาร

ค่ามาตรฐานคืออะไร

ประเทศญี่ปุ่นได้กำหนดค่ามาตรฐานของสารกัมมันตรังสีในสินค้าบริโภคที่ **100Bq/kg** (the Japanese maximum levels in food ; JMLs) เพื่อจุดประสงค์ในการควบคุมปริมาณการอาบรังสีที่ได้รับเพิ่มจากสินค้าบริโภคหลังจากเกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ที่อยู่ในระดับที่มีผลกระทบต่อชีวิตต่ำเพียงพอและไม่เกิดปัญหา (1 mSv ต่อปี) JMLs เป็นค่าที่ได้ลดลงจากค่าสูงสุด (120 Bq/kg) ซึ่งเป็นค่าที่คำนวณออกมาโดยพิจารณาตามรายการอาหารที่บริโภคและปริมาณการบริโภคตามวัยและเพศ ซึ่งจะเป็นเรื่องที่น่ากังวลถึงคนทุกวัยตั้งแต่วัยทารก นอกจากนี้ในการสำรวจของกระทรวงสาธารณสุข

ผลจากการไม่กระจายสินค้าบริโภคที่เกินค่ามาตรฐานเหล่านี้ แรงงานและสวัสดิการร่วมกับสำนักงานจังหวัดฟูกูชิมะ พบว่าปริมาณการอาบรังสีจากสินค้าบริโภคที่มีสารกัมมันตรังสีที่มาจากอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ มีไม่ถึง 1/100 ของ 1 mSv ต่อปีที่ได้ตั้งไว้

แหล่งที่มา :

เอกสารเรื่องอาหารและสารกัมมันตรังสี (กระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการ และอื่น ๆ)

การรับมือสารกัมมันตรังสีในสินค้าบริโภค (กระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการ)

https://www.mhlw.go.jp/shinsai_johou/shokuhin-detailed.html#kijyun

ผลการสังเกตการณ์รังสีในอาหารในชีวิตประจำวัน (สำนักงานจังหวัดฟูกูชิมะ)

<http://www.pref.fukushima.lg.jp/site/portal/nichijoshoku-moni.html>

Fukushima Prefecture Website: Radiation Monitoring Results for Daily Food

Fukushima Prefecture Website: Radiation Monitoring Results for Daily Food

品名	検出濃度 (Bq/kg)	検出率 (%)	検出濃度 (Bq/kg)	検出率 (%)
白米	134	16	134	16
玄米	127	16	127	16
玄米	143	14	143	14

品名	検出濃度 (Bq/kg)	検出率 (%)	検出濃度 (Bq/kg)	検出率 (%)
白米	134	16	134	16
玄米	127	16	127	16
玄米	143	14	143	14

ขั้นตอนการตรวจสอบ

หน่วยงานท้องถิ่นกำหนดแผนการสำรวจ

☑ พื้นที่สำรวจ

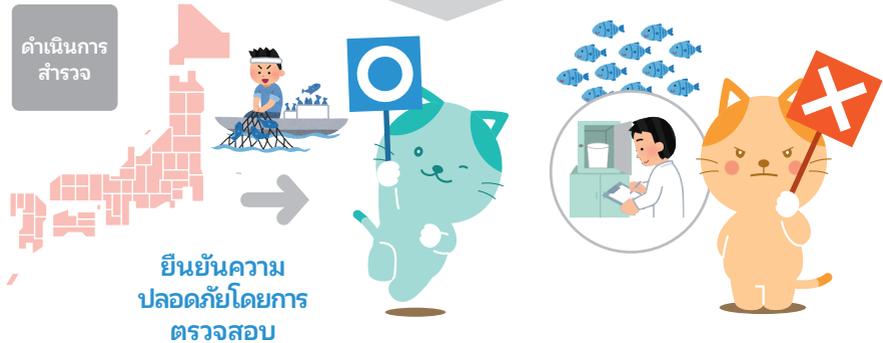
☑ ชนิดของปลาที่สำรวจ

☑ ความถี่ในการสำรวจ

ทำความเข้าใจและตกลงเลือกรายการ
ที่จะต้องตรวจสอบตามข้อมูลทางด้าน
ซ้าย และจัดทำแผนงาน

ดำเนินการ
สำรวจ

ยืนยันความ
ปลอดภัยโดยการ
ตรวจสอบ

ต่ำกว่า
100 Bq/kg

กรณีที่เกิด
100 Bq/kg

จัดส่งสินค้า
เพื่อจำหน่าย

จัดส่งสินค้า
เพื่อจำหน่าย

ไปโต๊ะอาหารและ
ถึงมือผู้บริโภค

การร้องขอให้ระงับการส่งสินค้าและคำสั่ง
จำกัดการส่งสินค้า

- กรณีที่มีค่าเกิน JMLs เพียง 1 จุด จะมีการร้องเรียนจากหน่วยงานท้องถิ่นให้ **ระงับสินค้า**
- หากมีค่าเกิน JMLs กว่าหลายจุด จะมีการ **จำกัดการจำหน่าย** โดยรัฐบาล

หากสินค้ามีค่าเกิน
JMLs ละ...

ผลิตภัณฑ์ทางทะเลที่เกิน JMLs จะไม่ถูกกระจายออกไปเนื่องจากรัฐบาลและองค์กรปกครองท้องถิ่นจะดำเนินการที่จะไม่ให้ผลิตภัณฑ์นั้นถูกกระจายออกไป

วิธีการตรวจสอบ

1 ตรวจสอบการรับ ผลิตภัณฑ์ทางทะเล

เมื่อรับผลิตภัณฑ์ทางทะเลจาก
สะพานปลาต่างๆ แล้ว จะมีการ
ยืนยันถึงแหล่งผลิต และชนิด
ของปลา

วัดความยาว/ชั่งน้ำหนัก

2

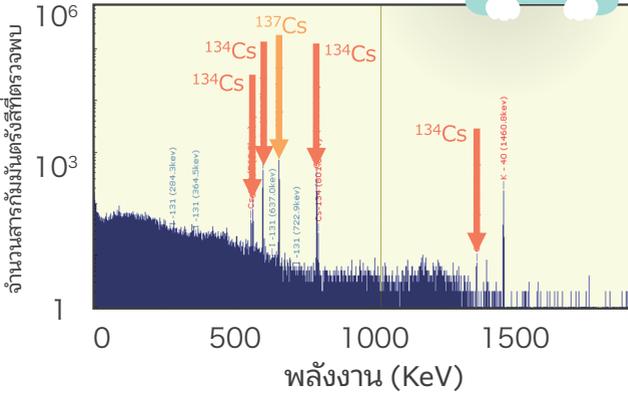
3 บดสับ

บดสับผลิตภัณฑ์ทางทะเลใน
ส่วนที่ทานได้(ส่วนใหญ่จะเป็น
ส่วนเนื้อ) ให้ละเอียด

ผลการตรวจสอบ
ออกมาเป็นแบบนี้เอง

ตัวอย่างผลการตรวจวัด

(ข้อควรระวัง)
เนื่องจากใน Cs134 มีความ
ต่างของพลังงานที่ปล่อยออก
มา จึงทำให้มีค่าสูงสุดหลาย
ตัวเลข/จุด

5

การวิเคราะห์และการแปลผล
ตรวจวัดระดับความเข้มข้นของสาร
กัมมันตรังสี ต่อเนื้อตรงส่วนที่ทานได้
1 กิโลกรัม (Bq/kg)

4

ใส่ลงในเครื่องมือวิเคราะห์

เป็นการตรวจสอบที่ผ่าน
กระบวนการที่เข้มข้นจริง ๆ นะ

ตรวจระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีเซียมในผลิตภัณฑ์ทางทะเล

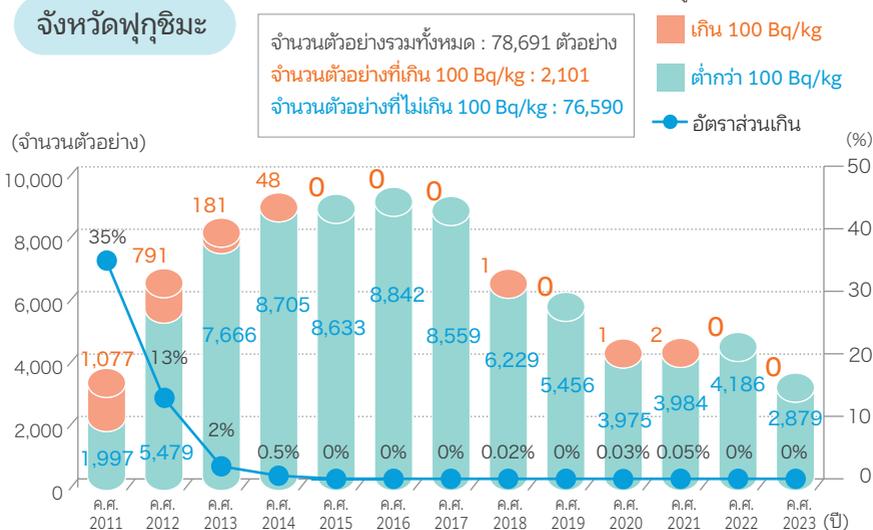
สภาพการณ์การวิเคราะห์กัมมันตรังสีซีเซียมในผลิตภัณฑ์ทางทะเล

ทันทีที่หลังจากเกิดอุบัติเหตุภัยโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ ที่จังหวัดฟูกูชิมะพบว่า มีตัวอย่างผลิตภัณฑ์จำนวนประมาณ 30% ที่เกิน JMLs (100 Bq/kg) แต่หลังจากนั้น จำนวนตัวอย่างที่เกิน JMLs ค่อย ๆ ลดลงตามเวลาที่ผ่านไป ตั้งแต่ปี 2015 เป็นต้นมา มีเพียงแค่ 4 ตัวอย่างเท่านั้นที่มีค่าเกิน JMLs ในจังหวัดฟูกูชิมะ นอกเหนือจากจังหวัดฟูกูชิมะ ไม่พบตัวอย่างที่เกิน JMLs เลยนับตั้งแต่เดือนกันยายน 2014 เป็นต้นมา

จังหวัดฟูกูชิมะ

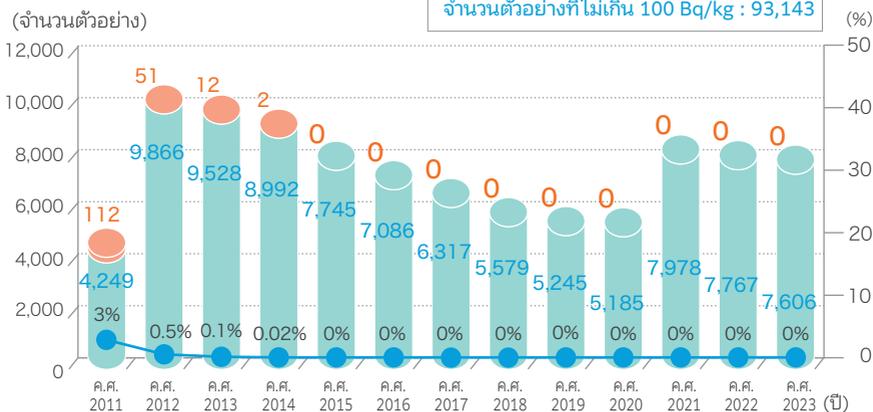
จำนวนตัวอย่างรวมทั้งหมด : 78,691 ตัวอย่าง
 จำนวนตัวอย่างที่เกิน 100 Bq/kg : 2,101
 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เกิน 100 Bq/kg : 76,590

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2024

จังหวัดอื่น ๆ นอกเหนือจากจังหวัดฟูกูชิมะ

จำนวนตัวอย่างรวมทั้งหมด : 93,320 ตัวอย่าง
 จำนวนตัวอย่างที่เกิน 100 Bq/kg : 177
 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เกิน 100 Bq/kg : 93,143

ระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีเซียมในปลาน้ำจืด

สภาพการณ์การวิเคราะห์กัมมันตรังสีซีเซียมในปลาน้ำจืด

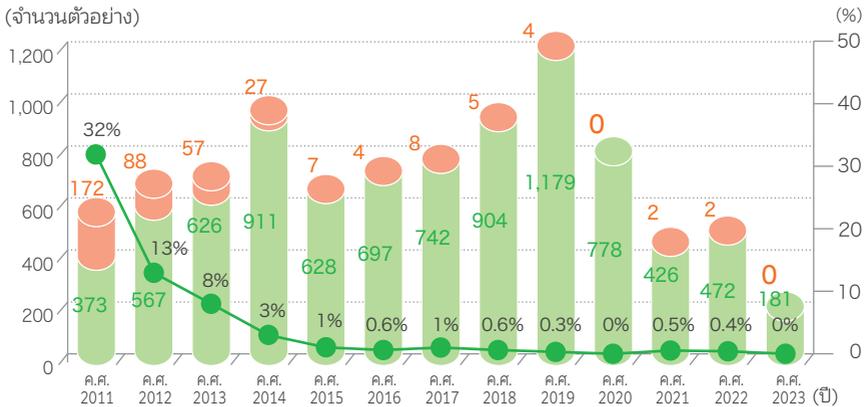
ทันทีที่หลังจากเกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ มีการพบตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่เกิน JMLs (100 Bq/kg) เป็นจำนวนมาก แต่เมื่อเวลาผ่านไป ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่เกิน JMLs ก็ได้ลดลง

จังหวัดฟูกุชิมะ

จำนวนตัวอย่างทั้งหมด : 8,860 ตัวอย่าง
 จำนวนตัวอย่างที่เกิน 100 Bq/kg : 375
 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เกิน 100 Bq/kg : 8,485

ข้อมูล ณ วันที่ 31 มกราคม 2024

■ เกิน 100 Bq/kg
 ■ ต่ำกว่า 100 Bq/kg
 ● อัตราส่วนเกิน

จังหวัดอื่นๆนอกเหนือจากจังหวัดฟูกุชิมะ

จำนวนตัวอย่างทั้งหมด : 19,293 ตัวอย่าง
 จำนวนตัวอย่างที่เกิน 100 Bq/kg : 372
 จำนวนตัวอย่างที่ไม่เกิน 100 Bq/kg : 18,921

ผลิตภัณฑ์ตัวอย่างที่เกิน
 ค่ามาตรฐานค่อยๆ
 ลดลงเรื่อยๆ

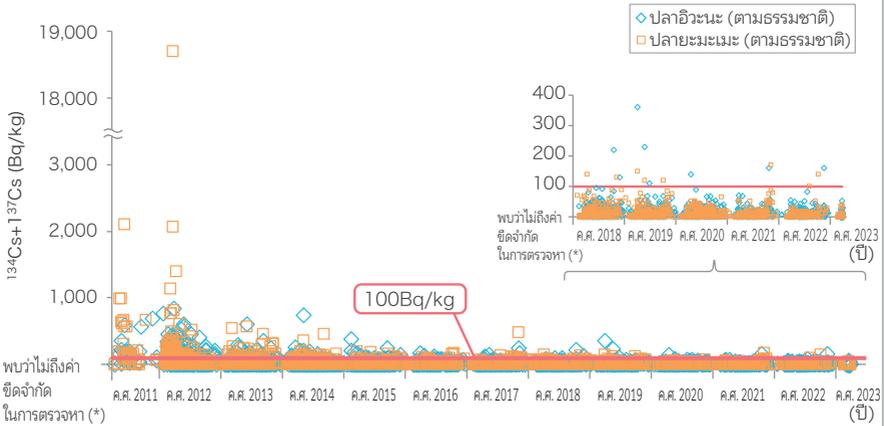

การเปลี่ยนแปลงระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีเซียมในปลาน้ำจืดชนิดหลัก ๆ

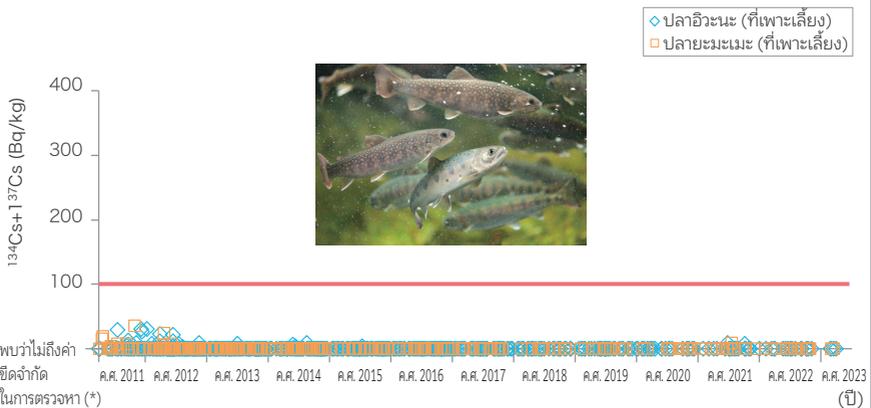
เมื่อเปรียบเทียบกับปลาน้ำเค็ม ปลาน้ำจืดจะมีแนวโน้มการขับถ่ายสารจำพวกเกลือ (เช่น โซเดียม โพแทสเซียม เป็นต้น) ที่ได้จากอาหารออกจากร่างกายได้ยาก และเนื่องจากซีเซียมมีคุณสมบัติที่คล้ายกับโพแทสเซียมมากที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต จึงทำให้ขับถ่ายออกจากร่างกายได้ยากเช่นกัน

ในขณะเดียวกัน เนื่องจากปลาอิวะนะและปลาอะมะเมะ ซึ่งเป็นปลาเพาะเลี้ยง ได้รับการเลี้ยงดูด้วยอาหารผสมที่มีการควบคุม จึงไม่พบตัวอย่างที่ตรวจเจอกัมมันตรังสีซีเซียมเกิน JMLs เลย

ตัวอย่างปลาน้ำจืด (ปลาอิวะนะตามธรรมชาติ, ปลาอะมะเมะตามธรรมชาติ)

ตัวอย่างปลาน้ำจืด (ปลาอิวะนะที่เพาะเลี้ยง, ปลาอะมะเมะที่เพาะเลี้ยง)

*เกี่ยวกับการพบว่ามีถึงค่าขีดจำกัดในการตรวจหาจะมีค่าอธิบายโดยละเอียดอยู่ในคอลัมน์ท้ายเล่ม

การตรวจสอบทริเทียมและน้ำที่ผ่านการบำบัดด้วย ALPS

น้ำที่ผ่านการบำบัดด้วย ALPS คืออะไร

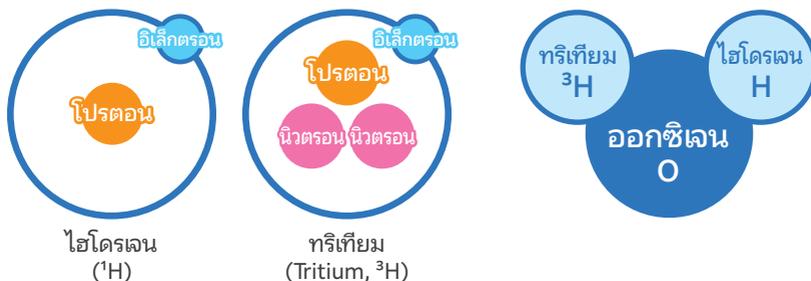
น้ำที่ผ่านการบำบัดด้วย ALPS คือน้ำที่ผ่านการบำบัดให้สะอาดเพื่อให้ตรงตามมาตรฐานข้อบังคับที่กำหนดโดยรัฐบาลเมื่อต้องการปล่อยนิวไคลด์นอกเหนือจากทริเทียมสู่สิ่งแวดล้อมโดยใช้ระบบแปรรูปของเหลวขั้นสูง (ALPS : Advanced Liquid Processing System) ฯลฯ น้ำที่ผ่านการบำบัดด้วย ALPS จะถูกเจือจางความเข้มข้นของทริเทียมให้ต่ำกว่า 1,500 เบ็กเคอเรลต่อลิตรด้วยน้ำทะเลก่อนที่จะปล่อย เหล่านี้เป็นประมาณ 1/7 ของเกณฑ์เสนอแนะคุณภาพน้ำบริโภคขององค์การอนามัยโลก (WHO)

ทริเทียมคืออะไร

ทริเทียม (^3H) เป็นไอโซโทปชนิดหนึ่งหรือที่เรียกว่าซิงจูซูโยะ (ในภาษาญี่ปุ่น) นอกจากจะเกิดขึ้นตามธรรมชาติเมื่อไอโซโทปถูกกระทบด้วยรังสีคอสมิก ฯลฯ แล้ว ยังเกิดขึ้นจากการทำงานของโรงไฟฟ้านิวเคลียร์และการทดลองอาวุธนิวเคลียร์ ฯลฯ อีกด้วย ทริเทียมปล่อยรังสีที่เรียกว่ารังสีบีตา และจำนวนครึ่งหนึ่งจะเปลี่ยนเป็นฮีเลียม-3 ที่ไม่ปล่อยกัมมันตภาพรังสีในช่วงเวลา 12.3 ปี

ทริเทียมมีอยู่ทั่วไปในน้ำทะเล น้ำจืด น้ำฝน และน้ำประปาในรูปของน้ำทริเทียมที่รวมตัวกับออกซิเจน และทริเทียมหลายสิบเบ็กเคอเรลก็มีอยู่ในร่างกายของเราเสมอ รังสีบีตาที่ปล่อยออกมาจากทริเทียมนี้จะอ่อนแรงมากจนแม้แต่กระดาษแผ่นเดียวก็ไม่สามารถเคลื่อนผ่านได้ ดังนั้นระดับของผลกระทบต่อร่างกายมนุษย์ (ค่าสัมประสิทธิ์ปริมาณรังสีที่มีประสิทธิภาพ) จึงอยู่ที่ประมาณ 1/700 ของซีเซียม-137 นอกจากนี้คิดกันว่าไม่จำเป็นต้องคำนึงถึงผลกระทบของทริเทียมในอาหาร ดังนั้นจึงไม่รวมอยู่ในการควบคุมค่าเกณฑ์สำหรับอาหาร

ยิ่งไปกว่านั้นทริเทียมที่เข้าสู่ร่างกายของมนุษย์และอาหารทะเลจะแสดงลักษณะเกือบจะเหมือนกันกับน้ำ และถูกขับออกจากร่างกายค่อนข้างเร็ว ดังนั้นจึงไม่สะสมอยู่ในร่างกายและไม่เข้มข้นเช่นกัน ซึ่งแตกต่างจากกัมมันตภาพรังสีซีเซียม

ความแตกต่างระหว่างอะตอมของไฮโดรเจนและอะตอมของทริเทียม (ไดอะแกรมแผนผัง)

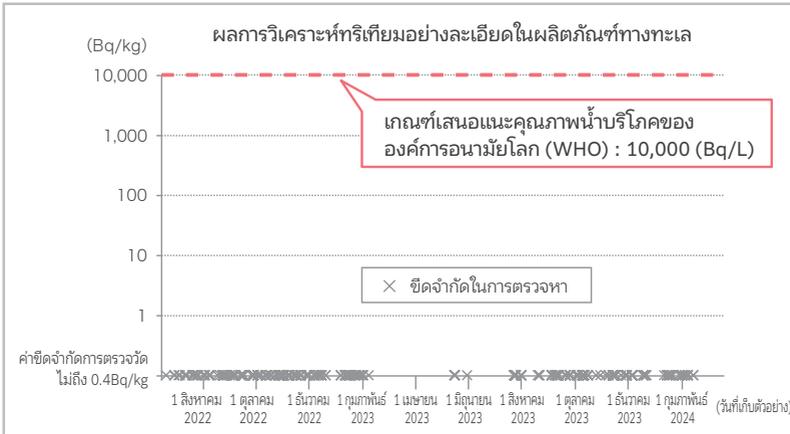
โมเลกุลของน้ำทริเทียม (ไดอะแกรมแผนผัง)

ผลการวิเคราะห์ทริเทียม

สภาพการณ์การวิเคราะห์ทริเทียมอย่างละเอียด

ได้ดำเนินการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างละเอียดกับผลิตภัณฑ์ทางทะเล (รวมถึงสัตว์จำพวกปลา สัตว์จำพวกหมีก สัตว์น้ำจำพวกมีเปลือก ฯลฯ) ที่ขึ้นฝั่งที่จังหวัดต่าง ๆ ตั้งแต่จังหวัดฮอกไกโดไปถึงจังหวัดชิบะโดยมีศูนย์กลางที่จังหวัดฟูกูชิมะ

โดยในปีงบประมาณ 2022 ทำการวิเคราะห์ทั้งหมด 216 ตัวอย่าง (ในจังหวัดฟูกูชิมะ 86 ตัวอย่าง และนอกจังหวัดฟูกูชิมะอีก 130 ตัวอย่าง) และในปีงบประมาณ 2023 ทำการวิเคราะห์ทั้งหมด 204 ตัวอย่าง (ในจังหวัดฟูกูชิมะ 80 ตัวอย่าง และนอกจังหวัดฟูกูชิมะ 124 อีกตัวอย่าง) ซึ่งผลลัพธ์ทั้งหมดต่ำกว่าค่าขีดจำกัดล่าง

สภาพการณ์การวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็ว

บริษัทไฟฟ้านิวเคลียร์ได้ดำเนินการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็วกับตัวอย่างจากตำแหน่งเดียวกันกับ T-S3 (จากช่องปล่อยน้ำไปทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือบนเหนือ (north-northeast) ประมาณ 4 กิโลเมตร) และ T-S8 (จากช่องปล่อยน้ำไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้บนใต้ (south-southeast) ประมาณ 5 กิโลเมตร) ซึ่งในปีงบประมาณ 2023 ทำการตรวจสอบทั้งหมด 174 ตัวอย่าง (ทั้งหมด 8 ชนิดรวมถึงปลาแฮลิบัตญี่ปุ่น ฯลฯ) ซึ่งผลลัพธ์ทั้งหมดต่ำกว่าค่าขีดจำกัดล่าง.

ข้อมูลอ้างอิง 1 วิธีการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างละเอียด

เนื่องจากการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างละเอียด จะใช้น้ำทริเทียมในตัวอย่าง จึงต้องระมัดระวังไม่ให้ตัวอย่างสัมผัสกับน้ำอื่น ๆ และส่งผลกระทบต่อผลการตรวจสอบ นอกจากนี้ ยังแตกต่างกับการวิเคราะห์ซีเซียมและต้องใช้เวลาในการวิเคราะห์ทริเทียม โดยปกติต้องใช้เวลาประมาณ 1 ถึง 1 เดือนครึ่งนับจากเวลาที่ขนส่งผลิตภัณฑ์ทางทะเลไปยังสถาบันวิเคราะห์จนกระทั่งได้ผลการวิเคราะห์ สามารถทำการวิเคราะห์โดยใช้ค่าขีดจำกัดล่าง(ระดับ 0.4Bq/kg) ซึ่งต่ำกว่าค่าในการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็วในข้อมูลอ้างอิง 2

1

บดสับ

ทำให้ส่วนที่กินได้ที่มีลักษณะเป็นเนื้อมดสับละเอียดกลายเป็นแผ่นบางเพื่อแช่แข็ง

2

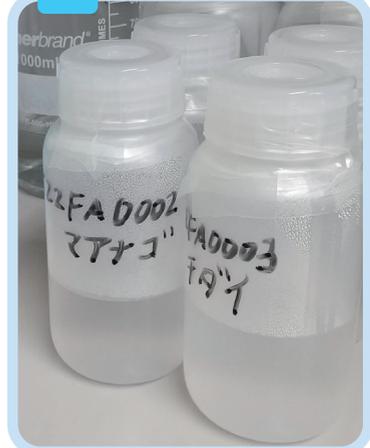
ดึงน้ำ

ดึงน้ำออกจากเนื้อมดแช่แข็งโดยใช้เครื่องทำแห้งแช่แข็งแบบสุญญากาศ

น้ำที่รวบรวมได้

ละลายน้ำที่รวบรวมได้ในลักษณะน้ำแข็ง

3

4

กลั่นน้ำที่รวบรวมไว้

น้ำมันและโปรตีนที่มีอยู่ในน้ำที่รวบรวมไว้จะแตกตัวออกและกลั่นเป็นน้ำสะอาด

6

การวิเคราะห์และการแปลผล

วัดด้วยเครื่องมือวิเคราะห์ที่เรียกว่าเครื่องนับรังสีจากแสงวับแบบของเหลว

5

ผสมสารตัวกระทำและปล่อยทิ้งไว้

ผสมน้ำที่ถูกกลั่นกับสารตัวกระทำแล้วปล่อยทิ้งไว้ในที่มืดและเย็น

ข้อมูลอ้างอิง 2 วิธีการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็ว

เนื่องจากการวิเคราะห์ทริเทียมอย่างรวดเร็ว จะใช้น้ำทริเทียมที่อยู่ในตัวอย่างปริมาณน้อย ประมาณ 10g มาวิเคราะห์ที่ค่าขีดจำกัดล่าง 5-10Bq/kg จึงทำให้ได้ผลการวิเคราะห์ใน ประมาณ 1 วันนับจากการเก็บตัวอย่างซึ่งจะใช้เวลาสั้นกว่าการวิเคราะห์อย่างละเอียด

1

บดสับ

ทำให้ตัวอย่างปริมาณน้อย ประมาณ 10 กรัมเป็นเนื้อมด สับละเอียด

3

น้ำที่รวบรวมได้

รวบรวมน้ำประมาณ 9g

2

ดึงน้ำ

นำเนื้อมดสับใส่เครื่องเผาไหม้เพื่อ ดึงส่วนที่เป็นน้ำออก

4

กลั่นน้ำที่รวบรวมไว้
น้ำมันและโปรตีนในน้ำที่
รวบรวมไว้จะแตกตัวออก
และกลั่นเป็นน้ำสะอาด

6

การวิเคราะห์และการ
แปลผล

วัดด้วยเครื่องมือวิเคราะห์
ที่เรียกว่าเครื่องนับรังสีจาก
แสงวับแบบของเหลว

5

ผสมสารตัวกระทำและปล่อยทิ้งไว้
ผสมน้ำที่ถูกกลั่นกับสารตัวกระทำแล้ว
ปล่อยทิ้งไว้

คอลัมน์

ความร่วมมือกับสำนักงานพลังงานปรมาณูระหว่าง ประเทศ (IAEA)

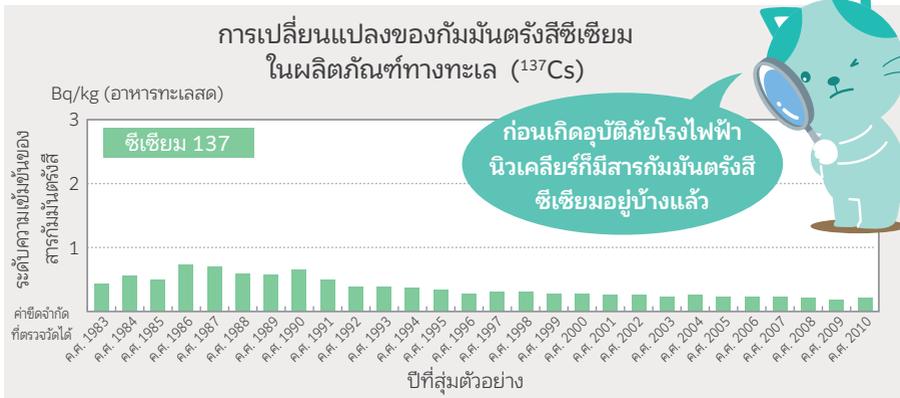
จากผลที่ IAEA ทำการตรวจวัดสารกัมมันตรังสีในกลุ่มตัวอย่างเดียวกันกับที่สถาบันวิเคราะห์ของญี่ปุ่นใช้ ได้ผลยืนยันว่า วิธีการตรวจวัดของสถาบันวิเคราะห์ของญี่ปุ่นมีความเหมาะสม มีความแม่นยำ และมีความสามารถสูง

คอลัมน์

การเปลี่ยนแปลงระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีเซียมก่อนเกิดอุบัติเหตุโรงไฟฟ้านิวเคลียร์

ตั้งแต่ปี 1983 ถึงปี 2010 ระดับความเข้มข้นของกัมมันตรังสีซีเซียม (^{137}Cs) ที่อยู่ในผลิตภัณฑ์ทางทะเล เช่น ปลา ปลาหมึก ฯลฯ อยู่ในระดับที่ต่ำกว่า 1 Bq/kg กัมมันตรังสีซีเซียมที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมนี้มีอยู่มานานแล้วตั้งแต่อดีตอันเนื่องมาจากการทดลองทางนิวเคลียร์ในชั้นบรรยากาศที่ได้มีการทดลองกันมากในแถบประเทศซั่วโลกเหนือ

กราฟด้านบนเป็นการแสดงค่าการวัดในทะเลที่อยู่รอบๆโรงไฟฟ้านิวเคลียร์ทั่วประเทศ สามารถดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่เว็บไซต์ของสถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อมทางทะเล "การเฝ้าระวังแหล่งทำประมง" (URL: <https://www.kaiseiken.or.jp/publish/itaku/itakuseika.html>)

ขีดจำกัดในการตรวจหา คืออะไร?

- หมายถึง ความเข้มข้นต่ำสุดที่เครื่องมือวิเคราะห์สามารถตรวจวัดปริมาณสารที่มีอยู่ที่เป็นเป้าหมายการวิเคราะห์

ถึงแม้จะวิเคราะห์ด้วยเครื่องมือชนิดเดียวกันหากปริมาณและน้ำหนักของตัวอย่างที่ใส่ลงไป เครื่องมือวิเคราะห์และระยะเวลาในการตรวจสอบต่างกัน ค่าขีดจำกัดการตรวจหา ก็จะแตกต่างกันด้วย ในการตรวจสอบสารกัมมันตรังสีในอาหารนั้น ได้มีการตรวจสอบโดยกำหนดค่าต่ำสุดจาก the Japanese maximum levels in food (JMLs : 100 Bq/kg) ตามคู่มือของกระทรวงสาธารณสุข แรงงานและสวัสดิการ

No.	ชื่อปลา	ชื่อจังหวัด	กัมมันตรังสีซีเซียม (^{137}Cs) [หน่วย : Bq/kg]
9617	ปลามะชะปะ	จังหวัดมียากิ	พบว่าไม่ถึงค่าขีดจำกัดในการตรวจหา (< 0.571)
9618	ปลามะชะปะ	จังหวัดมียากิ	พบว่าไม่ถึงค่าขีดจำกัดในการตรวจหา (< 2.98)
9619	ปลายูมะคะซะโกะ	จังหวัดมียากิ	พบว่าไม่ถึงค่าขีดจำกัดในการตรวจหา (< 3.59)
9620	ปลามะอิวะชิ	จังหวัดมียากิ	พบว่าไม่ถึงค่าขีดจำกัดในการตรวจหา (< 4.34)

(ที่มา) เรียบเรียงและแก้ไขจากโฮมเพจของกรมประมง

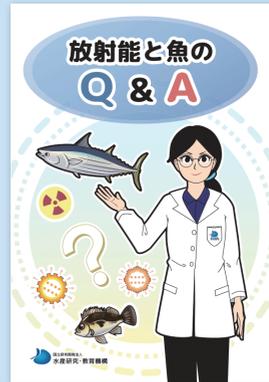
ตาราง ตัวอย่างของผลการทดสอบสารกัมมันตรังสี
ในผลิตภัณฑ์ทางทะเล

นี่คือค่าขีดจำกัด
ในการตรวจหา

เมื่อน้ำหนักและปริมาณของ
ตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่นำมาตรวจสอบ
เพิ่มขึ้น ค่าขีดจำกัดในการตรวจหา
ก็จะลดลง

ผลการตรวจสอบสารกัมมันตรังสีในผลิตภัณฑ์ทางทะเลของกรมประมงนี้มีการเผยแพร่ผ่านทางโฮมเพจของกรมประมง นอกจากนี้ เราสามารถดูรายละเอียดได้จากแผ่นพับที่มีการถามตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสีในปลาซึ่งอยู่ในโฮมเพจของสำนักงานศึกษาวิจัยการประมง

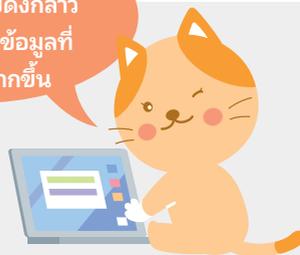
โฮมเพจกรมประมง:
<https://www.jfa.maff.go.jp/j/housyanou/kekka.html>

โฮมเพจสำนักงานศึกษาวิจัยการประมง “ถาม-ตอบเกี่ยวกับสารกัมมันตรังสีและปลา” :
http://www.fra.affrc.go.jp/bulletin/radioactivity_pamphlet2018/cover_index.html

หากได้อ่านในโฮมเพจ
 และแผ่นพับดังกล่าว
 ก็จะได้ทราบข้อมูลที่
 ละเอียดมากขึ้น

สารกัมมันตรังสี กรมประมง ค้นหา

水産庁

ฝ่ายแนะนำการวิจัย หน่วยส่งเสริมการเพาะเลี้ยง กรมประมง
 รหัสไปรษณีย์ 100-8907 1-2-1 คาซุมิกะเซกิ ชิโยดะ-คุ โตเกียว โทรศัพท์ : 03-6744-2030

ศูนย์วิจัย สถาบันวิจัยสิ่งแวดล้อมทางทะเล
 รหัสไปรษณีย์ 299-5105 300 อิวะวะดะ อนุภูมิ-มาจิ อิซุมิ-กุน จังหวัดชิบะ โทรศัพท์ : 0470-68-5111